

SINT-ANTONIUS is gelegen in een multiculturele wijk in Gent en heet al vele jaren *Regenboogkerk*. Elke maand vindt er een multiculturele viering plaats, met Congolese en Filippijnse koren en Roma-violisten. Achteraf vermengen jong en oud, Belg, Togolees, Rus of nog wat anders zich broederlijk tijdens een vriendschappelijke warme maaltijd. De vraag naar een kerkasielactie in april 2006 komt dan ook van binnen uit. Verschillende parochianen, leden van het Esengokoor, blijken zonder papieren te zitten en in precarie omstandigheden te leven. De erg democratisch ingestelde pastoor Marcel De Meyer roept parochieploeg en kerkraad bijeen en legt de kwestie voor.

Iedereen is het er snel over eens: we moeten solidair zijn met parochianen zonder papieren. De groep gaat niet over één nacht ijs. Het is al de derde keer dat de kerk asielt zal verlenen. De eerste keer was in 1999, toen een groep Afrikanen, toen ook al koorleden, veertien dagen in de kerk logeerden om dan onder meer verder te trekken naar een protestantse kerk. In november 2003 nam een groep Iraniërs drie weken lang haar intrek in het kerkgebouw. Op 12 april 2006 begon dan de derde kerkasielactie. Een vijftigtal Congolezen, Angolezen en Algerijnen zonder papieren sjouwde have en goed het hoogkoor binnen.

„Het kerkgebouw biedt genoeg mogelijkheden om mensen op een fatsoenlijke manier te ontvangen”, vertelt Arnold De Vijlder, lid van de parochieploeg. „We hebben een keuken aan de kerk, er is een doorgang naar de toiletten van de nabijgelegen school en in de pastorie mochten ze beurteelings de douche gebruiken. Zo kon de eredienst probleemloos blijven plaatsvinden, wat voor ons overigens een belangrijke voorwaarde was in verband met deze kerkasielactie.”

„Voor de overnachting beperkten we ons tot maximum vijftig mensen”, vult pastorale medewerkster Christiane Bleyenheuft aan. „De kring rond de actievoerders breidde echter heel snel uit. Dagelijks hielden we een vergadering om het geheel in goede banen te leiden. Per nationaliteit werden actievoerders afgevaardigd om in de kerk te slapen.”

Annie Van Overmeire, voorzitter van de kerkraad: „Intussen begon een groep in de Brusselse Bonifatiuskerk met een hongerstaking. Meer dan honderd van hen werden geregulariseerd. Dat stak andere mensen zonder papieren de ogen uit. Van overal in Vlaanderen stroomden mensen toe naar de Sint-Antoniuserkerk, omdat wij werkten met een open lijst, waarop zij zich nog konden laten registreren. Op het moment van de nationale betoging in mei, een maand na de start dus, sloten we onze lijst af. We telden toen vijfduizend namen, 94 nationaliteiten.”

De actievoerders verzonden een brief naar de minister van Binnenlandse Zaken, maar die bleef onbeantwoord. Zo duurde de kerkasielactie voort tot in september. „Langer dan gedacht”, geven de verantwoordelijken toe. „In het to-

Voor vele mensen zonder papieren is kerkasiel de laatste strohalm. © Reporters

Eén jaar kerkasiel in Gent

Lieve Wouters

Precies een jaar geleden: de Gentse Sint-Antoniuserkerk zet de deuren open voor de opvang van mensen zonder papieren uit de parochie en de verre omgeving. Het worden hectische maanden, die op de duur gaan wegen voor de parochiegemeenschap. Toch heeft niemand spijt. Integendeel, de actie bracht een welkome dynamiek op gang. Vele parochies te lande delen in die overwegend positieve ervaring.

Kerk die luistert naar mensen in marge, staat midden in het leven

taal heeft de actie toch een slordige 12.500 euro gekost. We openen daarvoor een speciale rekening. De solidariteit in de buurt was enorm. De ene stortte een financiële bijdrage, de andere bracht handdoeken of eten, nog iemand anders zorgde voor wat animatie voor de kinderen. Daarnaast kregen we 1.000 euro van het bisdom. In het algemeen waren we heel blij met de steun van de Belgische bisschoppen.”

Over mijn lijk

„Na vele maanden begon de actie toch te wegen op de parochiegemeenschap. In september besloten we samen ermee te stoppen. We stuurden een beperkte lijst van 250 namen naar de minis-

ter, maar weerom kregen we geen reactie. Inmiddels werd wel een vijftigtal mensen geregulariseerd. Waarom de ene wel papieren krijgt en de ander niet, blijft voor ons een raadsel. Het is een loterij. Of noem het Belgische roulette: voor één op de zoveel is er genade.”

Svetlana uit Rusland had geen geluk. Ze is nochtans al tien jaar in België. Haar twee dochters zijn inmiddels pubers en perfect geïntegreerd. Ook Svetlana zelf spreekt vloeiend Nederlands. Ze volgde een cursus bij de VDAB maar kreeg geen werkvergunning. Het gezin leeft in armoede, maar houdt zich kranig. Ooit krijgen we wel papieren, klinkt het overtuigd. Teruggaan naar Rusland? „Over mijn lijk!” Svetlana is orthodox, maar af en toe komt ze ook in

de Sint-Antoniuserkerk naar de viering. „De mensen zijn hier heel open en vriendelijk”, klinkt het dankbaar. Ook Kokou uit Togo greep naast de zo fel begeerde verblijfsvergunning. Door administratieve fouten, niet eens zijn eigen schuld, werd zijn asielaanvraag negatief beoordeeld. Omdat hij geen geld had voor een advocaat, slaagde hij er niet in bijtijds beroep aan te tekenen. Zijn dossier werd echter verworpen. Vorig jaar diende hij een nieuwe aanvraag in op basis van artikel 9.3, humanitaire redenen. Voorlopig bleef ook die zonder resultaat. De hele administratieve molen kostte de jongen al bijna 1.000 euro, een bedrag dat hij zonder pastoor Marcel De Meyer nooit bijeen zou hebben gekregen.

Arnold De Vijlder besluit: „Om de twee weken komen we nog samen met de mensen zonder papieren. We blijven hen steunen, bespreken voorbijgaande acties en plannen nieuwe. Uiteindelijk is de hele actie vlot verlopen en houden we er de beste herinneringen aan over. Voor een keer keek de buitenwereld positief naar de Kerk. „Waar zijn nu de socialistische behoren op te nemen voor de kleintje man?”, klonk het hier en daar.”

„De buurt waardeerde onze inzet zeer. Vele jonge mensen zetten voor het eerst een stap in het kerkgebouw. Sommigen vinden nu nog steeds de weg naar onze maandelijkse multiculturele viering. Op de Gentse Feesten mocht de pastoor plechtig de Democratieprijzen in ontvangst nemen, een mooi signaal vanuit linkse hoek.”